

Informacja na temat zwiększenia udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym

Usprawnianie warunków życia osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki

W celu usprawnienia warunków życiowych osób starszych i niepełnosprawnych oraz zapewnienia im właściwej opieki Gmina Piła realizuje szereg działań na wielu płaszczyznach związanych zarówno z inwestycjami w infrastrukturę jak też w sfery społeczno-socjalne. Zdecydowana większość inwestycji na terenie miasta Piły realizowana jest z myślą o osobach starszych i niepełnosprawnych. Wszystkie budowane obiekty uwzględniają elementy architektury ułatwiające poruszanie się zarówno seniorom jak i niepełnosprawnym. Wybudowano znaczną liczbę obiektów nie tylko ułatwiających życie w/w grup społecznych ale także umożliwiających im dbanie o sprawność fizyczną i aktywne organizowanie wolnego czasu. Zaliczyć tu można między innymi ścieżki rowerowe, trasy dla rozwijającego się w znacznym tempie Nordic Walking, siłownie na wolnym powietrzu, trasy spacerowe wyposażone w niezbędne urządzenia, chociażby dostosowaną do potrzeb liczbę ławek. Także wszystkie realizowane inwestycje drogowe posiadają urządzenia (np. podjazdy) ułatwiające korzystanie z nich przez seniorów oraz osoby niepełnosprawne.

Sfera społeczno-socjalna przedmiotowych grup stanowi niezmiernie ważny element ich życia. Biorąc więc pod uwagę przedmiotowe potrzeby, na terenie miasta Piły podejmowane są działania, ze strony samorządów różnych szczebli. Oczywiście Gminy Piła ale także Starostwa Powiatowego w Pile oraz Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Realizacją powyższych działań zajmuje się szereg gminnych instytucji, w tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile, RCK Klub Seniora oraz Urząd Miasta Piły. Nie sposób pominąć organizacji wielu imprez przeznaczonych przede wszystkim dla osób starszych i niepełnosprawnych, czy też takich, w których grupy te są jednym z wielu odbiorców. Gmina Piła organizuje lub współorganizuje wydarzenia kulturalne, edukacyjne, integracyjne (np. Marsz Seniorów, piknik integracyjny pt „Za mundurem Marie sznurem” itp), wspomaga rozwój i aktywizację działających stowarzyszeń, kół zainteresowań, sekcji i grup zrzeszających takie osoby, współpracuje z Zakładem Aktywizacji Zawodowej. W szczególności należy zwrócić uwagę na takie działania jak:

1) Usługi opiekuńcze - właściwie zorganizowana opieka w domu osoby starszej bądź niepełnosprawnej potrzebującej pomocy daje oprócz zapewnienia podstawowych potrzeb bytowych, poczucie bezpieczeństwa oraz zaspokaja potrzebę kontaktu z kimś bliskim. Dzięki spełnieniu tych warunków ludzie starsi, chorzy, niepełnosprawni mogą żyć w miarę samodzielnie,

pozostając nadal w miejscu zamieszkania. Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Jedną z najistotniejszych form świadczeń, kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych, jest realizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Usługi realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile.

2) Domy Pomocy Społecznej - Brak możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom starszym wymagającym z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności całodobowej opieki powoduje, że kieruje się je do domu pomocy społecznej. W 2013 r. na podstawie skierowania z MOPS w Pile do domu pomocy społecznej trafiło kolejnych 26 osób. Na koniec 2013 r. w domach pomocy społecznej przebywały łącznie 74 osoby, skierowane przez MOPS.

W ostatnich latach znacząco rosły wydatki gminy z tytułu ponoszenia opłaty za pobyt jej mieszkańców w domach pomocy społecznej, ponieważ z uwagi na ogólnoeuropejskie tendencje demograficzne liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej od kilku lat charakteryzuje się tendencją wzrostową, podobnie jak średnia opłata miesięczna za miejsca w domach pomocy społecznej, wynikająca przede wszystkim z rosnących kosztów utrzymania mieszkańców placówek.

3) Działalność Dziennego Domu Pomocy MOPS w Pile – działający w strukturze MOPS w Pile prowadzi działalność w obiektach przy ul. Kondratowicza 19 oraz Bohaterów Stalingradu 23. głównym celem działalności jest podtrzymywanie, rozwijanie kondycji intelektualnej i fizycznej seniorów oraz osób niepełnosprawnych, a także umożliwienie im uczestnictwa w różnych sferach życia społecznego, zapobieganie skrajnej alienacji i osamotnieniu, stwarzanie warunków do rozwoju osobowości, zainteresowań i predyspozycji, propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia osób w wieku poprodukcyjnym.

W ramach usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pomocy MOPS w Pile prowadzone są grupy terapeutyczne, utworzone dla osób z chorobą Alzheimera oraz zespołami otępiennymi. Jest to środowiskowa forma pomocy półstacjonarnej służącej utrzymaniu osoby chorej w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. Seniorzy aktywizowani byli do samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb wynikających z codziennego rozkładu zajęć. Chorzy realizowali zadania wynikające z planu terapii w formie indywidualnej oraz grupowej. Działania te wspierają również opiekunów osób niepełnosprawnych. Grupy wsparcia w 2013 roku objęły pomocą 13 osób. W Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych znajdującego się przy ul. Bohaterów Stalingradu seniorzy mają okazję spotykać się w różnych grupach zainteresowań, takich jak:

- Literacka
- Fotograficzna
- Kulinarna
- Zajęcia taneczne
- Zajęcia plastyczno-artystyczne
- Zajęcia rekreacyjno-sportowe
- Klub Podróżnika - uczestnicy spotykają się dwa razy w miesiącu. Każdy z nich przygotowuje prezentację multimedialną z przebytej ostatnio podróży i dzieli się wrażeniami z pozostałymi uczestnikami zajęć.

Z udziałem Seniorów odbywa się także szereg wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, integracyjnych: Ogólnopolski Marsz Seniorów, Zabawy taneczne, wystawy artystyczne i fotograficzne, koncerty, przedstawienia kabaretowe, przedstawienia teatralne, pikniki, przedstawienia grupy literackiej.

4) Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu – organizacja społeczna współpracująca z MOPS w Pile, której działalność ma na celu wspomaganie pracy terapeutów poprzez animację czasu wolnego dla seniorów. Ponadto w pracę na rzecz innych ludzi z własnej inicjatywy zaangażowały się 2 seniorki, będące od lat wolontariuszkami w Stowarzyszeniu Centrum Wolontariatu, gdzie ich praca jest szczególnie widoczna na polu inicjatyw społecznych. Z powyższego wynika, że wolontariat osób starszych jest obszarem wymagającym jak najszybszego rozwoju i ten rozwój także jest wspierany przez Gminę Piła, między innymi poprzez wsparcie dla organizacji wolontariackich.

5) RCK Klub Seniora – praca Klubu Seniora związana jest w całości z organizowaniem czasu, zajęć oraz ze zwiększaniem udziału w życiu społecznym i zawodowym osób starszych. Ważnym aspektem pracy RCK Klub Seniora jest tworzenie i umacnianie więzi międzypokoleniowej. W tym przypadku dotyczy to relacji na linii dziadkowie - rodzice – wnuczeta. Kładzie się też nacisk na aktywność ruchową i rekreacyjną. Pewne działania ukierunkowane zostały również na stymulowanie seniorów do utrzymywania aktywności w życiu społecznym. Stąd też wypracowane zostały metody współpracy ze środowiskiem oraz organizacjami pozarządowymi.

Wszystkie zamierzone przez klub przedsięwzięcia są nastawione na aktywność. Ze względu praktycznych należy podzielić je na kilka podstawowych grup.

1. Aktywność fizyczna
2. Aktywność społeczna
3. Formy aktywności umysłowej
4. Aktywność w celu integracji

Sekcje i koła zainteresowań w RCK Klub Seniora

- Sekcja plastyczna „PLAMA”
- Sekcja rękodzieła artystycznego „Kuferek różności”
- Sekcja ceramiki artystycznej „Amfora”
- Sekcja komputerowa „E-senior”
- Sekcja brydża sportowego „Szlemik.
- Sekcja bilarda „Czarna bila”
- Sekcja remi brydża
- Sekcja „1000”
- Sekcja szachowo- warcabowa
- Sekcja Scrabbli
- Sekcja kulinarna „Smak”
- Sekcja rowerowa „Srebrna szprycha”
- Sekcja wędkarska „Moczykij”
- Sekcja strzelecka im. Janka Kosa
- Sekcja rzutek „Dart”
- Sekcja wiedzy powszechnej „TĘGA GŁOWA „
- Sekcja turystyczno-krajoznawcza „OBIEŻYŚWIAT”
- Sekcja tkactwa artystycznego „GOBELIN”
- Sekcja literacka „WIEŻ”

Zespoły artystyczne

- Chór „Srebrna nuta”
- Żeński zespół wokalny „Pilanki”
- Męski zespół wokalny „Ballada”
- Kabaret „Skleroza”
- Zespół wokально-instrumentalny „Uśmiech Seniora”
- Teatr „UBU”
- Zespół teatralny „Apart”

Obecnie RCK Klub Seniora zrzesza ok 300 osób.

6) Pilska Rada Seniorów – wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska Rada Miasta Piły w dniu 29 kwietnia 2014 r. podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Pilskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu. Składa się ona z przedstawicieli funkcjonujących w Pile organizacji pozarządowych zrzeszających osoby starsze, a także podmiotów działających na rzecz osób starszych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

W skład Rady Seniorów wchodzi 9 osób. Przewodniczącą jest Pani Urszula Nowak-Roznowska – Prezes Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pile.

Zadaniem Rady Seniorów jest podejmowanie działań w celu integracji pilskiego środowiska osób starszych oraz wzmacnianie udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej w szczególności poprzez:

- 1) ścisłą współpracę z władzami gminy przy rozstrzyganiu o istotnych oczekiwaniach i potrzebach seniorów,
- 2) przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań w perspektywie krótko i długookresowej oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów,
- 3) monitorowanie potrzeb pilskich seniorów,
- 4) wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów,
- 5) inicjowanie działań mających na celu upowszechnianie współpracy Gminy Piła ze środowiskiem seniorów,
- 6) zgłaszanie uwag do stanowionych aktów prawa miejscowego,
- 7) dążenie do odtwarzania i umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych.

Ograniczanie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób starszych i niepełnosprawnych poprzez działania stricto w ramach pomocy społecznej

1. Świadczenia realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile

- zasiłek stały - przysługuje osobie pełnoletniej, samotnie gospodarującej bądź osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego zawartego w ustawie o pomocy społecznej.

- świadczenia opiekuńcze z dodatkami – osobom niepełnosprawnym w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji przysługuje zasiłek pielęgnacyjny. Natomiast osobom, które nie podejmowały lub rezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, przysługuje odpowiednio świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy

2. Działania prowadzone na szczeblu powiatowym

Działaniami na rzecz rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz promocji zdrowia dla mieszkańców całego powiatu pilskiego zajmował się w roku 2013 Wydział Współpracy i Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych Starostwa Powiatowego w Pile, realizując zadania ustawowe finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Obecnie Wydział ten nosi nazwę Wydział Spraw Obywatelskich, Zarządzania Kryzysowego i Aktywizacji Niepełnosprawnych i na wielu płaszczyznach współpracuje z naszymi jednostkami.

Wykonanie zadań w latach 2011-2013:

- zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy
- dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej
- instrumenty rynku pracy – staże, szkolenia

Wydział realizuje także programy celowe wspierające i aktywizujące osoby niepełnosprawne zarówno w zakresie rehabilitacji zawodowej, jak i społecznej - Pilotażowy Program Aktywny Samorząd .

W ramach przeciwdziałania izolacji osób niepełnosprawnych oraz w zakresie rehabilitacji społecznej realizowano w ramach Poddziałania 7.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki projekt „*Ku aktywności. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w powiecie pilskim*”, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły skorzystać z podniesienia kwalifikacji zawodowych, integracji społecznej, punktu społeczno-prawnego oraz rehabilitacji zdrowotnej. Ponadto na bieżąco realizowano działania ustawowe.

Na terenie miasta Piły funkcjonują ponadto:

- 2 Warsztaty Terapii Zajęciowej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Caritas”,
- WTZ „Caritas” oraz WTZ przy Polskim Stowarzyszeniu Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Pile przy ul. Motylewskiej 24 w Pile - prowadzą terapię zawodową i społeczną dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Zadania Wspierane przez Gminę Piła w latach 2013/2014 w formie dotacji celowych

1) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów

2013 r. - Wspieranie zadania - przeprowadzenie kampanii społecznej w zakresie aktywizacji

środowisk seniorskich: „Śladami historii polsko-litewskiej”. Zadanie polegało na aktywnym wypoczynku, integracji i edukacji seniorów i osób niepełnosprawnych z Piły poprzez zorganizowanie wycieczki krajoznawczej do miast : Wigry, Kowno, Wilno, Troki i Druskiennik.

2014 r. - Wspieranie zadania - przeprowadzenie kampanii społecznej w zakresie aktywizacji środowisk seniorskich: „Śladami polskości we Lwowie poprzez piękno kresu bieszczadzkiego” polegającego na zorganizowaniu wycieczki krajoznawczej do miejsc: Łańcut, Jezioro Solińskie, Ustrzyki Dolne, Lwów i Sanok.

2) Uniwersytet Trzeciego Wieku

2014 r. - Wspieranie zadania - przeprowadzenie kampanii społecznej w zakresie aktywizacji środowisk seniorskich : „ Edukacja bez granic – IV Forum Kadry Zarządzającej Wielkopolskich UTW w Pile – Innowacyjna aktywizacja seniorów” polegającego na przygotowaniu i zrealizowaniu IV Forum Kadry Zarządzającej Wielkopolskich UTW, mającego na celu podniesienie potencjału UTW, popularyzowanie udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej oraz wzrost wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji seniorskich.

3) Dotacja celowa dla Powiatu Pilskiego

2014 r. - dotacja udzielona Powiatowi z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Pile.

4) Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Pile

2014 r. - Wspieranie zadania - przeprowadzenie kampanii społecznej w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia: „ Nowoczesne formy i metody opieki nad osobą starszą, zależną oraz przewlekle chorą” polegającego na zapoznaniu się z systemem opieki i pomocy społecznej we Francji, które stanowi punkt wyjścia do opracowania i stworzenia kompleksowego programu opieki osób niesamodzielnych.

Efekty osiągnięte w ramach zwiększenia udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym:

- wzrost działań dążących do zmniejszenia skali marginalizacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywizacji i integracji społeczności lokalnej
- zwiększenie udziału osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w wydarzeniach artystycznych, kulturalnych i sportowych na terenie miasta
- zwiększenie dostępności i wzrost poziomu świadczonych usług z zakresu pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych.
- znaczna poprawa infrastruktury dostosowanej dla osób starszych i niepełnosprawnych

Dyrektor
Wydziału Spraw Obywatelskich
i Zarządzania Kryzysowego
/-/ Adam Leszczyński